

Sakshandsamar: Pål Nygård

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
022/20	Eldrerådet	01.09.2020
020/20	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	01.09.2020
023/20	Hovedutvalg helse og omsorg	02.09.2020
099/20	Formannskapet	07.09.2020
106/20	Kommunestyret	21.09.2020

Betaling for transport til dag- og aktivitetstilbud

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret tar saken til orientering.

Eldrerådet 01.09.2020:

Behandling:

Nytt fellesforslag, foreslått av Nils Oddvar Reiersen,
Eldrerådet er i mot en så sterk økning i satsen for de utviklingshemmede.

Reiersens forslag ble enstemmig vedtak.

ELD- 022/20 Vedtak:

Eldrerådet er i mot en så sterk økning i satsen for de utviklingshemmede.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 01.09.2020:

Behandling:

Vedtak i eldrerådet lagt fram.

Nytt forslag, foreslått av Lars Gunnar Oma:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne mener at en økning på 120 % for å få transport til dag- og aktivitetstilbud er urimelig. Rådet er i mot dette.

Omas forslag enstemmig vedtatt.

RFM- 020/20 Vedtak:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne mener at en økning på 120 % for å få transport til dag- og aktivitetstilbud er urimelig. Rådet er i mot dette.

Hovedutvalg helse og omsorg 02.09.2020:

Behandling:

Nytt forslag til vedtak i sak 023/20, foreslått av Ruth Mariann Hop, Arbeiderpartiet
Karmøy kommune går tilbake til gamle satser for transport for psykisk utviklingshemmede umiddelbart. I løpet av en tre års periode skal en jobbe for å harmonisere kostandene for de eldre og de utviklingshemmede. Dette starter i budsjettarbeidet for budsjett 2021. Brukerne betales tilbake evt ekstra utgifter de har hatt til transport etter at den nye ordning (inneværende) ble iverksatt.

Nytt forslag til vedtak i sak 023/20, foreslått av Susan Elin Borg, Karmøylista
Takstøkningen stoppes med umiddelbar virkning og brukerne får refusjon for innbetalt mellomlegg. En gradvis takstøkning innarbeides i budsjettarbeidet for 2021.

Susan Borg
Karmøylista

Hop (Ap) fremmet på vegne av posisjonspartiene Ap, FrP, KrF og Sp fellesforslag til nytt vedtak.

Borg (KL) fremmet forslag på vegne av Karmøylista.

Karmøylista trakk sitt forslag, og tilsluttet seg til posisjonspartienes forslag, men med protokolltilførsel om at partiet ved senere behandling kan komme til å stemme annerledes.

Fellesforslaget fra posisjonspartiene Ap, FrP, KrF og Sp, og Karmøylista enstemmig vedtatt.

HHO- 023/20 Vedtak:

Karmøy kommune går tilbake til gamle satser for transport for psykisk utviklingshemmede umiddelbart. I løpet av en tre års periode skal en jobbe for å harmonisere kostandene for de eldre og de utviklingshemmede. Dette starter i budsjettarbeidet for budsjett 2021. Brukerne betales tilbake evt ekstra utgifter de har hatt til transport etter at den nye ordning (inneværende) ble iverksatt.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Formannskapet fattet følgende enstemmige vedtak i sak 27/20 Eventuelt i møte 02.03.2020:
«Vi ønsker en sak til kommunestyret der transport for/av funksjonshemmede legges frem for kommunestyret. Det vektlegges normalt behov, herunder arbeid».

Saks- og faktaopplysninger

Kommunestyret vedtok 16.12.2019 i sak 136/19 *Handlingsprogram med budsjett- og økonomiplan 2020-2023* økning i egenbetalingssatsen for transport til/fra dagsenter/servicesenter fra 01.01.2020.

Endring er omtalt under *«endrede satser for egenandel for transport til/fra dagsenter/servicesenter»*. Vedtaket er slik: *«Økt egenbetaling for transport utviklingshemmede. Innbyggere som bruker dagtilbudet for eldre betaler i dag 85 kr tur/retur som egenbetaling for transport til tilbudet. For utviklingshemmede har egenandelen frem til nå vært 41 kr tur/retur. Ved å øke prisen for utviklingshemmede får en lik pris for lik tjeneste i kommunen.»* (s. 186)

Pris- og lønnsstigning er lagt på alle satser i eget vedtakspunkt i samme sak, slik at satsen på 85 kroner er justert til 90 kroner. Fra og med 01.01.2020 er satsen for transport til eller fra arbeids-/aktivitetstilbud og dagsenter 90 kroner tur/retur. Det betales for transport uavhengig om en kommer fra eget hjem eller kommunal bolig.

Tjenesten transport

Tjenesten transport til/fra aktivitetstilbud/VTA-/KTA-bedrift mandag til fredag er ikke lovpålagt.

Tjenesten kan tildeles personer som ikke kan benytte seg av offentlig transport på grunn av varig nedsatt evne til forflytning, nedsatt orienteringsevne, kognitiv svikt på grunn av utviklingshemming, psykiske lidelser, demens, avvikende atferd eller invalidiserende angst – sosial angst.

Søknad om tjenesten transport behandles av bestillerkontoret som gjør en individuell vurdering.

Transporttjenesten er tilrettelagt og kjører fra dør til dør, med tilpassede tidspunkter.

Transporttjenesten kan gis inntil 5 dager i uken.

94 innbyggere har pr. 14.07.2020 vedtak om transport. Dette er transport til/fra blant annet:

- Solstein (VTA- og KTA-plasser)
- Ekta aktivitetssenter
- Aktivitetshuset på Eide
- Dagtilbud innenfor rus/psykisk helsetjeneste

For hjemmeboende eldre som har vedtak om dagtilbud, følger det automatisk transport i vedtaket.

Dagtilbud for hjemmeboende eldre hjemles som dagopphold i institusjon, og reguleres da av:

- Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester
- Rundskriv I -1/2020 om endring av fribeløp og egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester fastsetter satsen for dagopphold til 90 kroner inkl. transport. En økning fra 2019 til 2020 på 5,9 % fra 85 til 90 kroner. Økningen fra 2018 til 2019 var på 80 til 85 kroner. Fra 2017 til 2018 var det ingen økning.
- Mat kommer i tillegg med 81 kroner.

Kostnader

I 2019 hadde Karmøy kommune et merforbruk på transporttjenester til/fra dagtilbud på om lag 3 mill. kroner. Merforbruket var knyttet til økt antall plasser i dagtilbud og fordeling av tilbudet på flere lokasjoner enn tidligere. Endringene er nå hensyntatt i avtale med leverandør av transporttjenester, og budsjettposten for 2020 ble økt med 2,2 mill. kroner med følgende inndekning:

- Økt ramme: 1,6 mill. kroner
- Økt egenbetaling: beregnet til 600 000 kroner

Kommunen sin kostnad gjennom avtaleinngåelse med transportleverandør utgjør pr plass i taxi ca. 3 600 kroner pr mnd. Dette vil utgjøre en årlig kostnad på omkring 36 000 kroner (3 600 * 10 mnd.).

Sammenlignet gammel og ny egenandelsats pr person med henholdsvis 41 kroner t/r og 90 kroner t/r vil dette utgjøre omtrent:

	Uke		Måned		År (10 mnd.)	
	Før	Nå	Før	Nå	Før	Nå
3 dager pr uke	123,-	270,-	492,-	1080,-	4920,-	10800,-

5 dager pr uke	205,-	450,-	820,-	1800,-	8200,-	18000,-
-----------------------	-------	-------	-------	--------	--------	---------

Til sammenlikning har Haugesund kommune en egenbetalingssats på 44 kroner t/r. Tønsberg kommune har en egenbetaling på 75 kroner t/r inntil 3 dager, og 45 kroner t/r på 4-5 dager.

Alternative modeller

Det kan være flere mulige modeller for egenandelbetaling. Under har rådmannen belyst tre alternative modeller til vedtatt ordning. Listen over alternative modeller må på ingen måte forståes å være uttømmende.

Dersom egenandelsatsen justeres tilbake til 41 kroner er konsekvensen en inntektsreduksjon beregnet i budsjettet til 600 000 kroner. Hvor mye dette reelt utgjør ved årsslutt vil avhenge av den reelle bruke som kan variere noe gjennom året. I et slikt alternativ må det vedtas hvordan inntektstapet skal dekkes inn. En annen side ved alternativet er at kommunen ikke har lik pris for tilnærmet like tjenester slik det var kommentert i budsjettet.

Et annet alternativ kan være å vurdere differensiert egenandelbetaling utfra antall transportreiser pr uke. Da kan det for eksempel være en høyere egenandelsats for transport inntil 3 dager pr uke og en lavere sats for de som trenger transport 4-5 dager i uken, mer lik slik enkelte andre kommuner har valgt. I dette alternativet bør det vurderes om den differensierte betalingen også skal gjelde for hjemmeboende eldre som har vedtak om dagtilbud for å få lik betaling for tilnærmet like tjenester. Hvor mye de ulike satsene må utgjøre for å unngå inntektsreduksjon for kommunen har ikke rådmannen beregnet i denne saken, da reel bruk kan variere gjennom året.

Et tredje alternativ kan være en gradvis opptrapping av satsene over tid for at egenandelen blir lik for tilnærmet like tjenester etter hvert. Økningen på satsene for dagopphold inkl. transport fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet økte med 5,9 % fra 85 kroner i 2019 til 90 kroner i 2020. Økningen fra 2018 til 2019 var på 80 til 85 kroner, mens det ikke var noen økning fra 2017 til 2018. Isolert sett er det enkelt å forstå at økningen fra 41 kroner i 2019 til 90 kroner i 2020 kan oppleves høy sammenlignet med den ordinære økningen fra departementet. Ved å gå for en gradvis harmoniseringsmodell må det også vedtas hvordan inntektstapet hvert år skal dekkes inn i overgangsperioden.

Rådmannens vurdering/konklusjon

Karmøy kommune hadde et merforbruk på transporttjenester til/fra dagtilbud i 2019 som var knyttet til økt antall plasser i dagtilbud og fordeling av tilbudet på flere lokasjoner enn tidligere. Den økte bruken av tjenesten og merforbruket ble vedtatt dekket inn i budsjettet ved økt egenbetaling for tjenesten og økte rammer.

Egenbetalingssatsen ble i budsjettet harmonisert og likestilt slik at alle i dag betaler likt for tilnærmet lik tjeneste i kommunen.

Kommunestyret fattet budsjettvedtak om endringene 16.12.2019 i sak 136/19. Dersom kommunestyret ønsker å redusere egenbetalingssatsen må det også vedtas hvordan de økte utgiftene skal dekkes inn.